

nashta-dāra-dhanaḥ so 'tha nātyācāryo 'pratiçrayaḥ
vairāgyāt tapase baddha-jaṭo Gaṅgā-taṭam yayau. 296
sā tv Anaṅgaprabhā tena dyūtakāreṇa saṃgatā
Sudarçanena tatraya tasthau nava-nava-priyā. 296

ekadā ca patis tasyās taskaraiḥ sa Sudarçanaḥ
mushitāçesha-sarvasvaḥ praviçya rajanau kritāḥ. 297
tatas tām draviṇābhāvād duḥsthitām anutāpinīm
drishṭvā, Sudarçano 'naṅgaprabhām idam uvāca saḥ: 298
«Hiranyagupta-nāmā yaḥ suhrīd me 'sti mahādhanāḥ,
«tat-sakāçād riṇam kiṃcid ehy adya mṛigayāmahe.» 299
ity uktvā daiva-hata-dhīḥ sa gatvāiva tayā saha
riṇam Hiranyaguptam tam baṇig-mukhyam ayācata. 300
sa ca 'Anaṅgaprabhām drishṭvā baṇik sāpi ca tam tadā,
anyonya-sābbhilāshau tau babhūvatur ubhāv api. 301
uvāca ca 'evaṃ sa baṇik tam Sudarçanam ādarāt:
«prātar dāsyē hiraṇyam vām, adya 'ihāiva tu bhujyatām.» 302
tac çrutvā 'anyādriçam bhāvam upalakshya tayor dvayorḥ,
Sudarçano 'bravid: «na 'ahaṃ bhojane 'dyāpy upasthitaḥ.» 303
baṇikpatis tato 'vādīt: «tarhi tvad-vanitā, sakhe,
«bhūṅktām, prathamam asmākam eshā hi gṛiham āgatā.» 304
ity uktas tena tūshṇīm sa babhūva kitavo 'pi san,
sa ca 'Anaṅgaprabhā-yukto yayāv abhyantaram baṇik. 305
tatra cakre tayā sākam pānābhārādi-nirvṛitim
atarkitopanatayā lasad-mada-vilāsayā. 306
Sudarçanaḥ sa tasyāç ca nirgamam pratipālayan
vahiṇ-sthitaḥ saṅs, tad-bhṛityair ūce tat-preritais tataḥ: 307
«bhuktvā gṛiham gatā sā te, niryānti na tvayā 'ikshitā;
«tat tvayā kim iha 'adyāpi kriyate? gamyatām!» iti. 308
«sā 'antaḥ-sthitā na niryātā, na yāsyāmi», 'iti sa bruvan
dattvā pāda-prahārāns tais tad-bhṛityair nirakālyata. 309
tataḥ Sudarçano gatvā duḥkhiṭaḥ sa vyacintayat:
«katham me baṇijā dārā mitreṇāpy amunā bṛitāḥ? 310
«ihāiva 'upanatam vā me sva-pāpa-phalam īdriçam?
«yad mayā kṛitam anyasya, tad anyena kṛitam mama. 311
«kupyāmi kiṃ tad anyasmai, kopārham yat sva-karma me?
«tac chinadmi, na yena syāt punar mama parābhavaḥ.» 312
ity ālocya krudham tyaktvā gatvā Badarikāçramam,
dyūtakāras tadā tatra bhava-chedi vyadhāt tapaḥ. 313
sā ca rūpādhikam prāpya priyam tam baṇijam patim,
reme 'naṅgaprabhā bhṛiṅgi pushpam iva 'āgatā. 314
krameṇa tasya sā ca 'abhūd baṇijo vipula-çriyaḥ
svāmīnī sānurāgasya prāṇeshv api dhaneshv api. 315
rājā 'atra Virabāhuç ca tatrasthām eka-sundarīm
buddhvāpi, dharma-maryādām rakshan nāiva jahāra tām. 316
dīnaiç ca tad-vyayaiḥ so 'bhūd baṇig alpibhavad-dhanaḥ;
mlāyati çṛiḥ kulastṛī 'iva gṛihe bandhaky-adbīṣṭhite. 317